

[Undervisningsministeren.]

Men jeg tror, at det både ud fra et pædagogisk synspunkt og ud fra hele den danske skoletradition vil være forkert, hvis vi mener, at denne udvidelse alene skal ske i folkeskolens form. Når vi på alle andre felter taler om at give så mange tilbud som muligt, kan det ikke være rigtigt, at vi her går den modsatte vej og siger, at på dette felt vil vi søge at begrænse tilbuddene. På den måde kan vi i hvert fald ikke imødekomme de flest mulige behov hos de store børn og de unge.

Til sidst nævnte det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen spørgsmålet om forskningen, som jeg havde sagt var spredt over 12 ministerier, og det ærede medlem spurgte, om den ikke kunne samles inden for et mindre område. Jeg skal meget gerne ved lejlighed — det bliver vel en naturlig opgave for det nye forskningsråd, som vi forhåbentlig snart kommer igennem med — få undersøgt, om vi kan få samlet nogle af disse ting. Det bliver nu ikke så vældigt let, for det er vel naturligt, at byggeforskningen ligger under boligministeriet; det er vel naturligt, at socialforskningsinstituttet ligger under socialministeriet; det er vel naturligt, at man under indenrigsministeriet har levnedsmiddelforskningen og under landbrugsministeriet har den forskning, der hører landbohøjskolen til, og som ligger dér. Men vel, vi kan se på disse ting, og jeg kan glæde det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen med — idet jeg håber, det vil være en glæde — at det faktisk ikke var 12 ministerier, som jeg sagde i min redegørelse i går; vi har opdaget ved nærmere eftersyn, at det var 13 ministerier, og det 13. ministerium må specielt glæde det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen; vi har fundet en bevilling på 4.500 kr. til salmforskning, så kirkeministeriet også rykker ind blandt de forskende ministerier.

Det ærede medlem hr. Helveg Petersen rejste det spørgsmål, om man ikke for højskolernes vedkommende kunne gå over til en lignende tilskudsordning som den, man har for efterskolerne. Det er måske lidt farligt og vanskeligt at tage stilling til det så omgående; men for at der nu ikke skal vokse forhåbninger op, som jeg i hvert fald nødigt vil være med til at vække sådan uden videre, synes jeg, det er rigtigt alle-

rede i dag at sige, at det forslag tror jeg skal gennemgås meget grundigt. Min forhåndsindstilling er, at her skal vi være varsomme. Men nu vil jeg prøve at drøfte det med ministeriets embedsmænd; jeg tror, at de stort set vil være af samme opfattelse. For hvad går efterskolereglene ud på? De går ud på, at alle efterskolens elever uden hensyn til forældrenes økonomiske forhold får betalt halvdelen af opholdet. Så kan man sige: vel, noget går fra til undervisning, der er gratis i den offentlige skole. Men efterskolereglene betyder, at til hver dreng eller pige mellem 14 og 18 år, der går på efterskole, gives der et tilskud til ophold uden hensyn til hjemmets økonomiske kår, uden hensyn til trang, uden hensyn til noget andet. Vel, vi har denne ordning. Vi har desværre ikke været i stand til at gennemføre det samme blot for folkeskolen. Det er i dag sådan — jeg siger det ikke, fordi jeg ikke under efterskolen denne særlige stilling; jeg synes, at efterskolen er et så værdifuldt led i vort skolebillede, at jeg ønsker den alt godt — men vi fik at vide for et par år siden i folketingsudvalget, at hvis vi skulle stille folkeskolens børn økonomisk lige så godt, som efterskolens elever i samme aldersklasse er stillet i dag, så bliver det trecifrede tal, millionbeløb, vi kommer op på, og vi har i dag under ungdommens uddannelsesfond 8 mill. kr.

Det vil altså sige, at skulle vi stille eleverne i den offentlige skole lige så godt, som vi med statsmidler stiller eleverne i de frie efterskoler, ville det dreje sig om en mangedobling af de støttemuligheder, vi har i dag. Og hvis vi går hen til højskolens elever på forhånd og siger, at uden hensyn til trang får alle et tilskud til deres ophold i den tid, de bor på højskole, så skulle jeg kende eleverne, som arbejder dygtigt og energisk med reformer af uddannelsesfonden, meget dårligt, hvis de ikke — jeg kan næsten sige, at jeg ville blive skuffet over det, hvis de ikke kom og sagde: ja men så har vi endelig fået fastslået, at trangskriteriet skal falde aldeles væk for visse grupper af unge, for visse skoleformer, og så må vi have lov at komme med en regning, der overfører det princip til den øvrige del af den ungdom, der er under uddannelse. Jeg tror nok, det vil være meget